

FÖGLÖ
KOMMUN

Handlingsplan för förebyggande av mobbning och sexuella trakasserier

Föglö grundskola

Fastställd av bildningsnämnden
17.05.2022 § 46

Mobbning

Definition av mobbning:

Mobbning är aggressivt beteende som skadar en person. Mobbning är upprepad kränkning. Mobbning är en avsiktlig och systematisk handling som riktas mot en försvarslös person.

Mobbning är inte detsamma som konflikter, enstaka gräl eller slagsmål utan en relation där den ena parten är underlägsen den andra.

Olika former av mobbning:

- Verbal mobbning
- Indirekt mobbning (t ex att bli lämnad utanför)
- Fysisk mobbning
- Hot och tvång
- Rasistisk mobbning
- Könsmobbning/sexuell mobbning
- Mobiltelefon- och internetmobbning

Mobbning kan vara svårupptäckt

Ibland säger eleverna att allt bara är "på skoj" och den mobbade vågar inget annat än att hålla med. Eleverna behöver hjälp av en vuxen som kan kontrollera situationen för att det inte ska utvecklas till mobbning. Det är tungt att berätta om mobbning. Därför är det ofta svårt för den mobbade att berätta om det inträffade. Skolan ska vara en trygg plats för alla. Fadderelevsverksamheten, vilket innebär att åk 5–6 är faddrar till åk 1-2, befrämjar också tryggheten för de yngsta eleverna. Skolan har också en stor roll i att fostra till medvetenhet och etik på nätet. I det arbetet bistår Rädda Barnen med Barnens Internet och på högstadiet även Fältarna.

I skolan bör alla veta:

- Vad mobbning är
- Att mobbning inte accepteras
- Att skolan och hemmen tar itu med mobbning
- Att det inte är den mobbade som själv måste reda upp situationen
- Att alla har ansvar att berätta för någon vuxen när de misstänker mobbning (våneleverna i klasserna har ett speciellt ansvar. Det väljs en per klass varje läsår)

KiVa-skola programmet

För att motverka mobbning elever emellan har Föglö grundskola sedan läsåret 2011–12 gått in för det mobbningsförebyggande programmet KiVa-skola. KiVa-skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning som utvecklats vid Åbo universitet. Målsättningarna med programmet är förebyggande av mobbning, effektivt ingripande i mobbningsituationer och kontinuerlig uppföljning.

Målsättningen med KiVa-skola programmet är att:

- Minska förekomsten av mobbning
- Förebygga uppkomsten av mobbning
- Minimera mobbningens konsekvenser

På sidan www.kivakoulu.fi finns mera information.

KiVa-team 2022–2023:

Maria Högnabba, ansvarig ledare

Marika Eriksson, föreståndare

Berörda lärare

Åtgärder ifall ett mobbningsfall upptäcks:

Alla lärare har del i arbetet kring att förhindra mobbning i skolan men det är KiVa-teamet som arbetar administrativt med ett specifikt mobbningsfall. Ifall mobbning upptäcks, meddelas teamet som samlar information, dokumenterar och besluter om åtgärder. Vid behov kontaktas skolkuratoren eller skolpsykologen. Hemmen kontaktas ifall inga resultat nås efter en första åtgärd. Teamet utgår från följande arbetsordning:

1. Samtal med den mobbade eleven. Samtalet dokumenteras. (KiVa-skolas egna blanketter)
2. Mobbaren kallas till samtal. Samtalet dokumenteras.
3. Eventuella medlöpare kallas till samtal.
4. Man utarbetar tillsammans med de inblandade konstruktiva förslag på hur man får slut på mobbningen.
5. Samtalen upprepas vid behov.
6. Uppföljningssamtal med inblandade parter efter 1–2 veckor.
7. Ifall mobbningen inte upphör blir fallet vidarebefordrat till elevvård, polis, Sociala myndigheter.

Dokumentationen och protokollen förvaras på säker plats. Lärare informeras om fallet. Rastvakter behöver vara observanta.

Uppföljning:

Antimobbningsgruppen utvärderar fallet kontinuerligt. Alla parter behöver erbjudas stöd vid behov. Även hemmen informeras vid behov.

Den mobbade behöver stöd och hjälp, liksom även mobbaren.

Sexuella trakasserier

Enligt grundlagen har alla rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet. Sexuella trakasserier strider mot denna grundläggande rättighet. (Handbok för att förebygga och ingripa i sexuella trakasserier i skolor och läroanstalter. Utbildningsstyrelsen. 2018.)

Föglö grundskola fördömer alla former av sexuella trakasserier och vi tolererar inte att sådana förekommer på vår skola. Trakasserier grundade på kön är ett allvarligt hot mot elevers arbetsglädje, hälsa och möjligheter till utveckling i elevens skolgång.

För att förebygga sexuella trakasserier ska det hos oss inte förekomma kommentarer eller andra nedsättande uttalanden grundade på kön som kan upplevas kränkande för kvinnor, män eller annan könsidentitet. Det är viktigt att framhålla att sexuella trakasserier är en fråga för lärare att reda upp och inte en privat fråga för den som drabbas. Som elev har man rätt att känna sig trygg i skolan. Skolans lärare har en skyldighet att utföra förebyggande arbete och att ingripa i trakasserier och problemsituationer när de upptäcks.

Vad är sexuella trakasserier:

- Med sexuella trakasserier avses icke-önskvärt verbalt, icke-verbalt eller fysiskt beteende av sexuell natur.
- Typiskt för trakasserier är att de upprepas (men kan även vara en engångsföreteelse).

Sexuella trakasserier kan komma till uttryck på följande sätt:

- Sexuellt insinuerande gester, blickar eller miner.
- Osakligt prat som anspelar på sex, tvetydiga skämt samt kommentarer.
- Osakliga meddelanden via olika sociala medier, textmeddelanden, e-postmeddelanden eller telefonsamtal.
- Fysisk beröring eller närmanden.
- Förslag eller krav på sexuellt umgänge.

Trakasserier som gäller kön/sexualitet

- Nedsättande ord riktat mot kön/sexuell läggning
- Förnedrande beteende mot person baserat på kön/sexuell läggning

All form av trakasserier är förbjudna enligt Lagen om likabehandling 20.1.2004/21.

Om man som elev blir utsatt:

- Acceptera inte
- Prata med en lärare eller annan adekvat personal på skolan
- Dokumentera t ex chattar, sms.

Åtgärder om en elev blir utsatt:

Den som känner sig utsatt för sexuella trakasserier ska anmäla detta. Som vän till den utsatta kan man också anmäla oro. Även vårdnadshavare som känner oro och som misstänker sexuella trakasserier ska kontakta skolan. Föreståndare, lärare, skolhälsovårdare är i första hand den man anmäler till. **Kontaktad person är skyldig att föra ärendet vidare.**

Händelser dokumenteras. Här kan även KiVa-skolas blanketter med fördel användas.